

Op ontdekkingsreis in het westen van Kreta

Nadat we het in 2000 en 2001 het noordoosten en het zuidoosten van Kreta gezien hadden, wilden we dit jaar op ontdekkingsreis naar het westen van Kreta. Heel langzaam werden we besmet met het Kreta virus.

Volgens de reisgidsen en de informatie op internet is daar veel te zien en te doen.

We hadden alleen de vliegtickets gekocht en we zouden we wel zien waar we terechtkwamen. Alleen ons eerste adres stond vast: Paleochora: ik had via internet hier een studio geboekt voor de eerste dagen.

vliegveld Chania

We vertrokken op 22 mei vanaf Schiphol en landden 3,5 uur later op het militaire vliegveld bij Chania in het noordwesten van Kreta. Na onze ervaringen op het vliegveld in Heraklion was dit een hele verademing: zodra het vliegtuig stil staat komt er een grote bus aanrijden; iedereen uit het vliegtuig de bus in en 5 minuten later sta je in de bagagehal met 2 (!) bagagebanden. Deze hadden het er moeilijk mee vandaag, want tot 2 keer toe viel de stroom uit. Maar toch hadden we na 20 minuten onze rugzakken te pakken en zaten we in een taxi op weg naar Chania. Nog geen 15 minuten later stapten we uit bij het busstation in het centrum van deze grote stad. Dat ging nog eens snel!

De bus naar Paleochora kwam keurig op tijd. Onze rugzakken werden netjes onderin de bus in de bagageruimte gelegd. Bij alle andere bagage, kranten en tijdschriften bestemd voor winkels in het zuiden, want de bussen op Kreta doen ook dienst als transport bus.

Paleochora

Stipt om 14.30 uur vertrok de bus en reden we langs de noordkust tot aan Tavronitis en daar bogen we af naar het zuiden. Langs de kleine dorpjes waren de wegen zo smal, dat het bijna een wonder was dat de bus er langs kon. Onderweg begon het een beetje te regenen en boven de bergen zagen we behoorlijke zwarte wolken. Een goede dag om te reizen. Om 16.20 uur stapten we uit in Paleochora en nadat een politieagent ons de juiste weg had gewezen liepen we langs de kust naar ons eerste adres.

We voelden ons direct thuis: overal shovels, graafmachines, wegafzettingen enz. Tegenover ons huis in onze woonplaats Raalte wordt een groot pand gebouwd, dus deze aanblik en dit lawaai was voor ons heel gewoon. Haris, de eigenaar van het appartementencomplex vertelde ons dat ze de weg aan het egaliseren waren. Dit had voor het begin van het toeristenseizoen al klaar moeten zijn, maar ze hadden vertraging. Iedere keer als er een auto over de stoffige weg kwam rijden, moest Haris de tafeltjes op het terras weer schoonmaken. We kregen studio 6, met balkon en zeezicht. Nadat we onze spullen hadden uitgepakt was het tijd voor een drankje in het restaurantje van Haris "Café at the water's edge". Om 21.00 uur was het al helemaal donker. Hier aan de zuidkust zien we de zon niet in de zee zinken, hij verdwijnt al heel vroeg achter de bergen aan de westkant van het dorp.

Anidri kloof

We werden 's morgens al heel vroeg gewekt door de werklui aan de weg. Dus konden we ook op tijd vertrekken voor een wandeling naar Anidri om de kloof te gaan lopen. De heenweg liepen we via de asfaltweg en 's morgensvroeg in de zon was dit al snel erg warm. De weg steeg behoorlijk en na een uur waren we blij dat we op het terras van het (enige) Kafenion van Anidri konden neerploffen (in de schaduw).

Arno deed z'n best om in het Grieks 2 ijskoffie te bestellen en de serveerster begreep het ook heel goed, want ze herhaalde in het Nederlands zijn bestelling! Zij kwam uit Nederland en werkte hier sinds een maand. Ook vorig jaar had ze hier in de buurt gewerkt, maar haar Grieks was niet zo goed. Dit was niet zo'n probleem, want er kwamen toch voornamelijk toeristen en zij redde zich prima met in het Engels.

We gingen op zoek naar het kerkje waar de weg door de kloof begint. Gelukkig staat de route goed aangegeven: "to the beach". Volgens "het wandelboekje" was het een gemakkelijke kloof ("een warming up") en dit klopte ook wel. Een uitzondering vormde een grote uitgesleten kei waar we ons vanaf moesten laten glijden, maar ook ik kon het en ik durfde het. Het was een mooie kloof. We zagen alleen een paar geiten, die soms plotseling uit de struiken voor onze voeten sprongen.

Azogires

Op een bewolkte, stormachtige ochtend besloten we lopend naar Azogires te gaan, een dorpje dat 5 kilometer verderop lag. Dat dit ook zo'n 450 meter hoger was merkten we al snel. Toen we eindelijk in de verte wat witte stipjes zagen (het begin van het dorp?) stopte een pick-up naast ons

en de bestuurder vroeg of we mee wilden rijden naar het dorp. Natuurlijk wilden we dat!

De man stopte bij de eerste taverne (met kafenion) in het dorp en liep daar naar binnen. Nadat we de man bedankt hadden ploften we neer op het terras aan de andere kant van de weg en dachten we dat er wel iemand bij ons zou komen om de bestelling op te nemen. Dit gebeurde dus niet. Arno is toen maar de weg overgestoken en het kafenion binnen gelopen om bij de eigenaresse ijskoffie te bestellen. Nou hij kon gelijk blijven als kok en ober, want de eigenaresse had haar knie gebroken. Zij kon niet uit de voeten en de kok zou pas om 14 uur beginnen. Het was nu bijna 12 uur, dus Arno kon direct aan de slag. Nadat we de koffie op hadden, wilden we eigenlijk ook wel een omelet en yoghurt met honing. Nou dat kon wel, als Arno maar even wilde helpen. Dus ging hij de keuken in om onder het toeziend oog en met de instructies van de eigenaresse een omelet te bakken. Na deze heerlijke lunch gingen we op weg naar de grot van de 99 heilige vaders, 2,4 kilometer vanaf Azogires.

Grot van de 99 heilige vaders

Het grindpad veranderde al snel in een normale asfaltweg, maar na enkele bochten werd het weer een grindpad en na een paar wegwijsborden met daarop CAVE werd het uiteindelijk een geitenpaadje. We moesten een metalen hek openen om verder te kunnen lopen en toen we vlak bij het witte kruis boven op de berg stonden zagen we beneden ons een donkere ruimte tussen de grote rotsen, de grot. Je kon via oude metalen ladders naar beneden afdalen. Ook stond er een soort altaar waar je een kaars kon branden. Ik vond het een nare plek en toen Arno de verroestte steile ladder naar beneden ontdekte vond ik het helemaal niet leuk meer. Ik vond het koud, donker en diep, heel erg diep!

katsouna

Toen we even later terugliepen, werd het nog bewolkter, we liepen nu bijna helemaal met ons hoofd in de wolken. De terugweg ging best snel (bergafwaarts). Het weer werd steeds slechter, de wolken steeds donkerder grijs. Voorbij de taverne in Azogires lagen aan de kant van de weg stokken en takken en Arno ontdekte een mooie (nou ja mooie?) wandelstok. Zo'n "katsouna" waar de herders ook mee lopen, met een krul boven in. Ook voor mij lag er een mooie wandelstok (zonder krul).

Onderweg werden we opgewacht door twee honden die ons ook op de heenweg een tijd hadden achtervolgd. Alleen hadden ze nu iets meer respect voor ons, want we hadden een stok bij ons. Een van de honden is tot aan Paleochora achter ons aan gelopen. Toen Arno de hond in onvervalst Grieks (?) beval om terug te gaan bleef de hond eindelijk staan en konden wij rustig verder lopen zonder af en toe een natte hondenneus in onze knieholtes te voelen.

de katsouna bij de overleden wandelschoenen van Arno

Koudoura

We waren van plan om met de boot naar Elafonissi te gaan, maar Haris vertelde ons dat de boot niet zou varen vandaag: het weer was te slecht, het waaide te hard. We besloten toen te gaan wandelen in de richting van Elafonissi, naar het dorp Koudoura, 8 kilometer verderop. De weg hiernaar toe liep langs de kust, een saaie asfaltweg. Wel was er veel verkeer op de weg. Het was zondag, dus veel mensen gingen naar de kerk of op familiebezoek. Allemaal heel netjes gekleed.

Het dorp Koudoura bleek vrijwel helemaal te bestaan uit kassen waarin tomaten, komkommers etc. gekweekt werden. Na een klein rondje door het dorp besloten we terug te gaan. Toen we langs een taverne liepen zagen een paar gasten de wandelstok van Arno en dit vonden ze "very good, extra prima". Ze hadden er veel schik om.

We hadden niet zo veel zin om dezelfde saaie asfaltweg terug te lopen en vroegen aan de mannen of er geen taxi reed. Dit konden ze wel regelen voor € 3,-. Bij nader inzien ging dit niet door en moesten we toch verder

lopen, want een bus reed hier ook niet. We hebben wel een haltegezien, maar geen enkele bus.

Citroenen

Bij een van de laatste huizen in het dorp stond in de tuin een citroenboom en Arno kon met zijn wandelstok net bij een paar citroenen komen. De Papous (opa des huizes) zag dit en vertelde dat we nog meer citroenen mochten meenemen. De hele familie hielp plukken. Onderweg naar Paleochora werden de wolken steeds donkerder en na af en toe een drup regen, barstte de bui toch opeens los. We hebben even geschuild onder een boom en toen de bui over was liepen we weer verder, nou ja liepen, het leek meer op schaatsen. De asfaltweg was door de regen spiegelglad geworden. We weten nu dat dit op alle asfaltwegen op Kreta gebeurt na een lange droge periode.

“The small garden”

Terug bij Haris hebben we citroenen geruild voor ijskoffie en bespraken we onze plannen voor de rest van de vakantie. We waren van plan om de volgende dag te vertrekken naar het noordwesten van Kreta, naar Kastelli-Kissamos en omgeving. Toen Haris dit hoorde schudde hij zijn hoofd: dat moesten we niet doen, dat paste niet bij ons, we konden veel beter naar Loutro gaan. We moesten gewoon lekker in het zuiden blijven.

We zouden erover nadenken.

's Avonds zouden we gaan eten bij “The small garden” een restaurant dat gerund werd door de Nederlanders Joep en zijn vrouw Lisette. Tijdens een gesprek met Joep over onze plannen, raadde hij ons ook af om naar het noorden te gaan. We moesten naar Loutro gaan, dat was echt iets voor ons. En als we daar dan waren moesten we zijn hartelijke groeten doen aan Kostas en zijn vrouw Maria. Maria werkte in restaurant Notos als kokkin. Ook Andy, een Manus-van-alles, moesten we zijn groeten doen.

We besloten naar Loutro te gaan. We herinnerden ons de tussenstop in Loutro van de boot vanaf de Samaria kloof. En wisten nog dat we toen dachten: daar ga je toch niet naar toe... daar is niets te doen... Nou ja, als het tegenviel konden we ook gemakkelijk weer verder reizen. We zouden wel zien.

Loutro

De volgende ochtend namen we afscheid van Haris en kochten we in de haven een kaartje voor de bootreis naar Loutro. Het weer was behoorlijk opgeknapt, een strakblauwe lucht met volop zon, maar het waaide nog wel behoorlijk. Het leek wel alsof de zomer nu echt was begonnen.

De boot voer in 2 uur langs Sougia, Agia Roumeli, en Marmer Beach naar Loutro. Het was een geweldige ervaring. In Loutro verlieten we de boot en liepen we in de richting van het strand. Bij Notos, achter de tavernes, huurden we een kamer.

Na een ijskoffie bij taverne Kri-Kri hebben we een eind gewandeld langs de kust richting Phoenix, westelijk van Loutro. Een plek met een aantal

appartementen in een kleine baai. Op de terugweg kwamen we via het fort weer terug in Loutro. 's Avonds hebben we bij Kri-Kri gegeten en daar hebben we Kostas ontmoet, die daar werkte als ober. Ook zijn vrouw, Maria, ontmoetten we daar en ze waren blij verrast met de groeten van Joep en Lisette uit Paleochora.

Loutro

Sweet Water Beach

Na het ontbijt bij Kri-Kri gingen we op weg naar Sweet Water Beach. Via het smalle E-4 wandelpad aan de voet van de bergen waren we een uur later bij een prachtig stil strand, met een paar zonzonabidders en een aantal geiten. De geiten zijn erg brutaal. Zodra je iets aan het eten bent, komen ze direct naar je toe en eten ze bijna met je mee. Maar ja, zij wonen daar en wij komen op hun gebied. De enige veilige manier om iets ongestoord op te eten is tot je knieën in het water gaan staan. Alleen gaan de geiten dan in je tassen op zoek naar nog meer eten. Gelukkig worden ze een beetje afgeschrikt als je met steentjes gooit en een wandelstok vinden ze ook maar niks. Wij konden redelijk rustig onze lunch eten.

op de terugweg vanaf Sweetwater Beach naar Loutro

Afkoelen

Het was zo warm dat je bijna elk half uur wel in het water moest om af te koelen. Heerlijk was het. Op het strand hadden ze zoutbomen geplant, maar die waren nog zo klein, daar had je nog geen schaduw van. Op de terugweg naar Loutro zagen we in de laatste bocht een klein eilandje langs de kust met afval (we dachten van Loutro). Meeuwen en ook geiten deden zich hier te goed aan het vele afval. We vonden dit geen juiste oplossing, maar ja hoe moest men het anders doen? Naar Chora Sfakion brengen? Met de boot? Ook in de bergen hebben we op veel plaatsen afval gezien. Men dumpst complete koelkasten (met koelvloeistof) zo van de berg af. Dat de geiten nog geen licht geven!

Aradenakloof vanaf Marmer Beach

Na het ontbijt bij Notos trokken we de wandelschoenen weer aan en gingen we op weg naar de Aradena kloof. We liepen eerst richting Phoenix, en de Lykosbaai naar de hoge kliffen. Hier moesten we echt langs en het was echt hoog (je kunt het) en echt heel smal (je durft het) maar beslist de moeite waard. Bij de Marmer Beach liepen we de Aradenakloof in. Hier was de kloof nog behoorlijk breed en konden we gewoon over kiezelstenen lopen. De kloof was indrukwekkend, hoge rotswanden, grote rotsen waar je overheen moest klauteren, veel, heel veel oleanders en op de rotsen hele lenige geiten zonder hoogtevrees. Wij vonden deze kloof mooier, ruiger en veel rustiger dan de Samaria kloof. En we hadden nog maar de helft gehad.

Livaniana

Wij waren van plan om via Livaniana weer terug te lopen en gelukkig staat in de kloof bij een oude olijfbom een bordje met een pijl richting Livaniana. Je moet echter wel de berg op! Halverwege de berg zagen we in een kleine grot het kadaver van een geit liggen, de vacht was nog helemaal intact: het leek net een vloerkleedje. Boven op de berg liepen we de verkeerde kant op, we liepen in de richting van Aradena. Hier kwamen we een tegenligger tegen. Een Kretenzer met 2 blauwe plastic boodschappentassen. Ik vond hem een knappe man: zwart haar, mooie baard, een echte Kretenzer "palikari" (een slanke, moedige man uit de bergen)

Het waaide hard boven op de berg, we moesten ons soms schrap zetten om niet omver te waaien. Toen we om een rotsblok heenliepen hoorden we de wind opeens wel erg hard tekeer gaan, maar dat was niet de wind, het was een roofvogel, een gier die op ooghoogte vlak langs ons vloog. Ik schrok me wild! Wat een lawaai en wat was hij groot! In de rotsen achter ons in de kloof waren veel holen van deze vogels. We hadden in de gaten dat we langs deze weg nooit in Loutro zouden uitkomen, dus gingen we een eind terug en hebben nog eens ons boekje er op nagelezen. Al gauw bleek dat we linksaf waren gegaan i.p.v. rechtsaf.

Taverne Livaniana

We kwamen al snel op het goede pad en zagen beneden ons het kerkje van Livaniana. Het dorpje was helemaal uitgestorven en verlaten. We zagen ook vrijwel alleen maar vervallen verlaten huizen en schuren. We wisten dat er een taverne in het dorp was en als je de blauwe stippen volgt kom je bijna op het terras van de taverne uit. Hier hebben we een heerlijke ijskoffie gedronken en een nog lekkerder omelet gegeten. De eigenaar van de

taverne was onze knappe "tegenligger" met de blauwe tassen. Zijn naam was Nikos en hij vertelde dat hij inkopen had gedaan in Chania en hij was in Anapoli uit de taxi gestapt en vandaar lopend naar Livaniana gegaan. Toen hij met ons sprak viel de knapheid wel een beetje tegen: hij had bijna geen tanden meer in zijn mond! Vanaf de taverne liepen we via het goed aangegeven pad in de richting van Lykkos baai en via smalle paadjes via Phoenix kwamen we weer terug in Loutro. Wat was dit een spannende, maar mooie dag.

Anapoli

Vandaag stond Anapoli op ons programma en na het ontbijt gingen we op weg. Via een houten hek, dat je weer goed moest sluiten (anders ontsnapten de geiten naar het dorp) kwam je op het E-4 pad richting Chora Sfakion. Vlak na de geitenverblijven sloegen we links af en volgden we een smal pad bergopwaarts naar Anapoli. Dit pad is behoorlijk steil en regelmatig namen we even een korte rustpauze om even bij te komen, maar ook om van het prachtige uitzicht te genieten. Intussen hadden we al geleerd dat je bij het wandelen hier in de bergen niet tegelijkertijd kunt lopen en van het uitzicht genieten. Of het een of het ander!

Het lopen op de smalle paadjes vol kiezels was best zwaar, maar gelukkig veranderde het geiten pad in een breed pad met rood zand en weinig kiezels. We volgden dit pad en kwamen uit bij de eerste huizen van Anapoli. Bij de eerste taverne dronken we heerlijke ijskoffie. Hierna liepen we verder richting het centrum van het dorp.

Aradena

Via het centrum van Anapoli, langs het plein met het standbeeld van de held Daskalogiannis, liepen we via de asfaltweg in de richting van de Aradenakloof. Het was best nog een eind lopen, maar eindelijk zagen we in de verte de Baileybrug over de kloof. Toen er een auto over heen reed hoorden we hem ook! Het was een brug, gemaakt van houten bielzen in ijzeren steunen, dus het maakt een vreselijke herrie als er een auto over heen rijdt. Arno is tot het midden van de brug gelopen, ik durfde niet zo goed en bleef aan het begin staan. Het was behoorlijk hoog (138 meter hoorden we later). Voordat de brug gebouwd werd in 1986 moesten de

mensen via de steile kalderimi (verhard, oud pad) bergaf en weer bergop lopen naar het dorp Aradena en het verderop gelegen dorp Agios Ioannis.

Via Livaniana zouden we terug te lopen naar Loutro, maar eerst lunchen onder de olijfbomen. De route liep over brede kiezel- en zandpaden bergafwaarts. Ook hier, op ca. 500 meter hoogte hoorden we opeens de roofvogels aan komen vliegen. Via deze gemakkelijke weg waren we snel weer terug in Loutro.

Chora Sfakion

Na het ontbijt namen we afscheid van Loutro. We hadden onze mening over dit bijzondere dorp al snel bijgesteld: het was hier geweldig!!! Hier hoefde je niets, hier kon je ontspannen. We zouden beslist terugkomen.

We namen de boot naar Chora Sfakion. Na 10 minuutjes varen waren we er al en gingen we op zoek naar een slaapplek. Die vonden we bij hotel Saris. Ten oosten van het dorp ontdekten we een klein strandje, met een klein kerkje in de rotsen. Voordat we gingen eten, hebben we nog even een buskaartje gekocht naar Imbros, want we wilden de volgende dag de Imbroskloof lopen.

verstopt kerkje

Imbros

De bus zou om 7 uur vertrekken, dus we moesten vroeg opstaan. Dat was geen probleem, want om 5 uur werd ik al wakker van gepraat en geschuifel

beneden op het terras bij Stavris. Een groep van 30 personen zou deze dag vertrekken en zij gingen met z'n allen ontbijten op het terras. Toen we tegen 7 uur bij de bushalte aankwamen bleek deze groep ook op dezelfde bus te wachten. Zij moesten naar Heraklion om hun vliegtuig naar Nieuw Zeeland te halen. Het was nog best fris zo vroeg in de ochtend en het waaide ook behoorlijk. Er zaten al een paar toeristen en een groep schoolkinderen met begeleiders in de bus en toen de Nieuw-Zeelanders en wij ook nog instapten was de bus vol. Gelukkig wilden de schoolkinderen dicht bij elkaar gaan zitten, zodat bijna iedereen een zitplaats had.

Spiros

Na ca. 30 minuten stapten we uit in het dorp Imbros. We hadden nog niet ontbeten, we vonden het nog te vroeg, en we hadden gehoord dat je ook in Imbros kon ontbijten.

Bij de taverne zagen we een oude man (helemaal in het zwart gekleed) en toen we hem vroegen of we bij hem koffie en een ontbijtje konden krijgen, moest hij eerst alleen maar lachen toen hij Arno's wandelstok zag. We waren intussen tot de ontdekking gekomen dat deze stok weggegooid was omdat hij mislukt was: de krul was niet goed, deze was te lang. Maar de stok was voor Arno prima. Ook deze man moest de stok even proberen en knikte: het kon er mee door.

Kretatief ontbijt

We kregen van Spiros een grote kop koffie, maar een ontbijt was een beetje moeilijk. De oude man had daar niet op gerekend, maar gelukkig had hij een hele Kretatieve oplossing. Op de tafels in de taverne stonden mandjes met brood en feta klaar voor een grote groep die later zou komen ontbijten, maar men zou een paar broodjes en een paar plakken feta beslist niet missen! Wij kregen dus een heerlijk Kretens ontbijt voorgeschoteld.

Imbroskloof

Na het ontbijt daalden we het pad af naar de kloof. Volgens ons wandelboekje moest je aan het begin van de kloof een kaartje kopen, maar er zat niemand in het hokje, dus zijn we maar doorgelopen. Misschien was het nog te vroeg of geldt het alleen in het hoogseizoen.

De zon scheen nog niet in de kloof en de wind was best fris. We hadden het behoorlijk koud in onze korte broek. Achter ons liepen 2 Duitse meisjes die we ook bij de taverne hadden gezien, maar verder was er niemand. Ik liep voorop en hoorde opeens achter me een heleboel geschreeuw, maar het was niets bijzonders: het was Arno die iets onverstaanbaars schreeuwde naar een hond die de meisjes achter ons lastig viel. Het geschreeuw en de wandelstok hadden wel effect, want al snel droop de hond af en konden we rustig verder lopen.

Smalle doorgang

Na een uurtje kwamen bij de eerste smalle doorgang, erg indrukwekkend: 2 hoge rotspartijen en een doorgang voor maximaal 2 personen. Op de gladde rotsen was duidelijk te zien dat er met veel kracht water door de kloof stroomde en hoe hoog dit water stond. De rosten zijn op sommige plaatsen helemaal uitgesleten door het water.

De kloof is gemakkelijk te lopen, maar de ondergrond bestaat alleen maar uit kiezels, groot, klein en alles wat er tussenin zit. In de kloof zagen we ook allerlei soorten bloemen, die nog uitbundig bloeiden, terwijl ze op andere plaatsen allang uitgebloeid waren. Waarschijnlijk kwam dat doordat hier niet zo veel zon scheen.

In de kloof staan veel prullenbakken en op de bomen bordjes met "verboden te roken". Logisch want er staan veel naaldbomen en die

branden goed. De prullenbakken waren overvol, bij sommige lag er meer afval naast dan erin. Aan het einde van de kloof zagen we een soort hut met een bordje "Checkpoint Charley", waar je toegangkaartjes kon kopen, maar ook hier was niemand te bekennen. Rondom de hut hingen allerlei vreemdsoortige dingen, een schedel van een geit, een geitenvacht en foto's van de bewoner en zijn ezel. Toen we verder liepen werd het duidelijk dat we het einde van de kloof naderden, want we kwamen mensen tegen. Na een lunch in het dorp Komitades liepen we via de asfaltweg door het dorp terug naar Chora Sfakion. Een uurtje later waren we weer terug bij het hotel.

Goedkope maaltijd

's Avonds hebben we gegeten bij een taverne net buiten het centrum (tegenover het hospitaal). We werden meegenomen naar de keuken om aan te wijzen wat we wilden eten en vandaag stond op het menu vis, vis en vis!. De eigenaresse sprak alleen Grieks (of deed heel goed alsof) en ze begreep niet dat ik liever vlees at dan vis. Toen we later onze bestelling kregen, bleek dit te bestaan uit vis, vis en nog eens vis! Gelukkig viel het erg mee: de rode poot was erg lekker en ook een andere vissoort (ik heb geen idee welke) smaakte prima. Toen Arno de rekening wilde betalen met een biljet van € 50,-, was er een klein probleempje: de eigenaresse had niet genoeg wisselgeld. Nadat ze bij de verschillende gasten en voorbijgangers gewisseld had kon ze eindelijk geld teruggeven. Arno gaf haar het biljet van € 50,-, maar hij kreeg deze tot 3 keer toe terug. Volgens haar had hij dit biljet al gegeven. Uiteindelijk kreeg Arno zijn € 50,- terug met het wisselgeld! Zo goedkoop hadden we nog nooit gegeten.

Vrisses

Ook deze ochtend vroeg opgestaan, want we wilden met de bus van 7 uur naar Vrisses. Toen de bus kwam, ging alle bagage en ook de wandelstokken onderin de bagageruimte van de bus. De (oude, smalle) weg omhoog naar Imbros was weer bijzonder indrukwekkend, heel veel haarspeldbochten en uitzicht op diepe ravijnen. Soms vond ik het best wel eng, maar ik nam aan dat de chauffeur wist wat hij deed en dat hij dit echt niet voor het eerst deed. (Ik kan me herinneren dat ik een moment het idee had dat er teveel passagiers aan de rechterkant van de bus zaten, het was niet goed verdeeld, misschien gleden we daardoor wel van de weg af) Langs Imbros en de kloof kwamen we op de Askifou hoogvlakte met een prachtige byzantijnse kerk. Heel mooi, zo'n vlakte met graslanden op honderden meters hoogte. Om 8.15 uur stapten we bij het busstation in Vrisses uit en kochten we een kaartje naar Georgioupolis, onze volgende bestemming.

Georgioupolis

Om 9 uur zou de bus komen, dus hadden we nog wel even tijd voor een ontbijt. Maar aangezien het zondag was, en nog erg vroeg waren nog niet alle tavernes open. Toch nog bij de watermolen yoghurt met honing en

walnoten gegeten. Om 9 uur stapten we in de bus en een kwartiertje later waren we in Georgiopolis. Bij de bushalte zagen we een reclamebord van een appartement staan en we besloten daarheen te lopen. Het was maar een klein eindje lopen, maar met een rugzak op je rug een kleine heuvel op viel niet mee.

het Kournasmeer en de zee

Joanna Apartments

Bij Joanna Apartments had men een studio voor ons. Arno vertelde Niki, de eigenaresse, dat we eerst naar het dorp gingen om boodschappen te doen, want we hadden alleen maar wijn bij ons. Nikki maakte duidelijk dat dit geen probleem was, zij hadden genoeg wijn, van eigen druiven en weg was ze... Ze kwam even later terug met een plastic fles met anderhalve liter wijn en 6 eieren: eet smakelijk. Zo'n ontvangst hadden we nog niet meegemaakt.

Toen we onze spullen hadden opgeruimd en naar het dorp wilden open liep Niki even met ons mee om ons een kortere weg te wijzen. Recht tegenover de ingang van de tuin van haar huis konden we de ventweg oversteken en dan konden we zo de New National Road oversteken. Nu was dit gemakkelijker gezegd dan gedaan want de auto's op deze weg reden wel 90 kilometer per uur en deze oversteekplaats was net na een bocht. Met gevaar voor eigen leven renden we de weg over om aan de overkant na een korte klim uit te komen op de straat die naar het centrum voert.

Grieks

Georgiopolis was toen nog een klein, gezellig vissersdorp met veel tavernes, winkeltjes, rent-a-car's, hotels en appartementen. Er waren nog niet veel toeristen, het was nog vroeg (begin Juni) in het seizoen, maar het waren voornamelijk Engelsen en Duisters. Dankzij ons kleine woordenboekje en een zelfstudie Grieks konden we ons een beetje redden met de taal en probeerden we ook zoveel mogelijk Grieks te praten, want dan leerde je het sneller. Het nadeel is soms dat men verwacht dat je het Grieks helemaal begrijpt, want je krijgt direct een stortvloed van Grieks over je heen.

Kip zonder kop

Tussen de middag zaten we bij onze studio op het terras te eten en tegenover onze studio was het woonhuis waar Niki woonde met haar man Giannis en hun kinderen Sifis en Joanna. Ik zag Niki en haar man Giannis in de moestuin, hun kinderen speelden op het middenterrein. In de tuin, met veel bloemen en planten liepen ook een aantal kippen, sommige met kuikens.

Ik zag Niki het huis binnen gaan en weer naar buiten komen met een heel groot mes in haar handen. Voor de grap zei ik tegen Arno: Niki gaat hele enge dingen doen! Arno reageerde door te zeggen: Waar is haar man? Gianni was nog in de moestuin naast hun huis en Niki liep wel in die richting. Even later zag ik Giannis in de tuin lopen, dus hij mankeerde niets!

Maar toen zag ik dat Niki voor de moestuin een grote witte kip oppakte bij de vleugels en een tel later zag ik een kip zonder kop bijna een halve meter omhoog springen! En dat tijdens het eten! Ik was helemaal verbaasd dat zo'n leuke meid als Niki zoiets kon doen. Ik was een beetje van de schrik bekomen, maar het schouwspel ging verder: Niki trok haar huishoudhandschoenen aan, pakte een teiltje met water en afwasmiddel en deed de kip in het teiltje. Arno legde uit dat dit moest omdat je de kip anders niet kon plukken. Nadat de kip gewassen was legde Niki hem op het muurtje en begon ze hem te plukken.

De poezen stonden erbij en keken ernaar. De overtollige delen sneed ze vakkundig af en deze poten, vlerkjes en andere onderdelen gooide ze naar de poezen. Toen ik dacht dat ze klaar was met de kip werd hij aan een haak in de boom gehangen en brandde ze met een gasbrander de laatste kleine veertjes weg. Hierna werd de kip weer op het muurtje gelegd en met het scherpe mes werd hij opengesneden. Niki haalde alles uit de kip, sommige dingen (ik wil niet eens weten welke) werden afgespoeld en in de boom gehangen en andere dingen werden naar de poezen gegooid. Hierna werd de kip nog even weer schoongespoeld en weer opgehangen in de boom. Het muurtje en het teiltje werden schoongespoeld, alle veertjes werden bi elkaar geveegd en in een afval zakje gedaan en hierna ging Niki weer verder waar ze mee bezig was, o, ja de tuin besproeien. Volgens Arno was zo'n boerendeerne ideaal voor onze zoon Martijn: elke dag eieren en grote kip!

Kournasmeer

's Morgens vroeg werden we gewekt door de hanen, kippen, geiten, schapen en poezen van Niki en Giannis. Achter de appartementen was een groot weiland waar hun vee liep.

Arno vroeg Niki of ze nog eieren voor ons had en we kregen een stuk of 10. We mochten er niet voor betalen, want de kippen legden meer dan genoeg eieren.

Na het ontbijt gingen we lopend op weg naar het Kournasmeer, het grootste, natuurlijke zoetwatermeer van Kreta. De 3 kilometer lange weg hiernaar toe was niet zo spectaculair: een asfaltweg langs olijfboomgaarden, appartementen en boerderijtjes.

In het Kournasmeer kon je waterfietsen, zwemmen, zonnen en bij de tavernes aan de rand van het meer kon je heerlijk eten en drinken.

vleeseters

Via een andere kleinere weg zijn we teruggelopen naar Georgiopolis. Arno hoorde op een gegeven moment een riviertje stromen en toen hij ging kijken in welke richting het water stroomde gaf hij mij de tas en ging hij even een foto maken. Hij zou mij later wel vertellen wat hij ging fotograferen. Nou ik heb het geweten: in het beekje waren een paar geiten verkeerd terechtgekomen, ze hadden hun nek gebroken en waren verdronken. Twee waterschildpadden deden zich tegoed aan het geitenvlees op deze geiten lijken (die gedeeltelijk boven water uitkwamen) We hebben zelf waterschildpadjes gehad en wisten dat ze graag kattenbrokjes lusten, maar dat ze ook geitenvlees aten...

scooter

Na het ontbijt gingen we naar het dorp en huurden we bij Ethon een 50cc scooter met dophelpje voor een ontdekkingsreis langs de dorpjes in de provincie Apokoronas.

Via Kalamitsi Alexandrou reden we naar Vrisses, en hierna via Nippos, Fres, Pemonia, Vamos naar Kalives. Een toeristisch plaatsje, met een mooi zandstrand. Na een ijskoffie reden we via Almerida, een uit de grand gestampt toeristendorp, Plaka en Kambia naar Kokkino Chorio, waar we de glasblazerij bezochten. We hebben nog even de glasblazer aan het werk gezien. Richting Drapanos, Kefalas en Sellia reden we weer terug naar Georgiopolis. Een mooie rit met geweldige uitzichten, traditionele dorpjes en op een 50cc scooter ging het niet zo snel (vooral niet als je met z'n tweeën bergop rijdt)

Grot van Kournas

Op weg naar het dorp Kournas zagen we een taverne met een bordje Cave information. We zijn daar gestopt, want we wilden toch ook iets eten. Het klopte dat hier een grot was, maar deze was gesloten, hij ging in september misschien weer open(?). De eigenaar van de taverne sprak weinig Engels, hij had wel foto's van de grot en een boek geschreven door een Duitser die alle grotten van Kreta had bezocht en beschreven. Er kwamen bij deze taverne veel Nederlanders (Holland good). Hij verhuurde ook kamers. Hij vroeg nog waar wij verbleven en hoeveel we daar betaalden.

In het bergdorp Kournas bezochten we de winkel van de familie Zymbragoudakis met allerlei traditionele producten. Niet wetende dat we 14 jaar later deze winkelruimte zouden huren om onze eigen winkel te beginnen.

Vakantie

Met de bus van 9.10 uur gingen we naar Rethymnon om de wekelijkse markt te bezoeken. Onderweg naar Rethymnon waren de eerste bushaltes bij Kavros, waar veel hotels en appartementen staan, dus ook veel toeristen. En iedereen wil op donderdag naar de markt, dus na 3 haltes was de bus eigenlijk al vol. De chauffeur had via z'n mobilfoon al om een extra bus gevraagd. Bij de eerstvolgende halte konden nog een paar mensen instappen en toen was de bus echt vol. Toen een van de wachtende dames vroeg wanneer de volgende bus kwam antwoordde de chauffeur: "Avrio" (morgen). Toen we weer verder reden hoorden we hem tegen de kaartjesverkoper zeggen: waar maken ze zich toch zo druk om, ze hebben toch vakantie?"

Markt

In Rethymnon bij het busstation uitgestapt en hier vlak bij zagen we de markt al. Het begon met kleding, riemen en stof, hiernaast waren groente en fruit en natuurlijk vis en de levende haven: konijnen, kippen, kuikentjes in metalen kooien met veel bij elkaar gepropt. Maar wel karton erboven tegen de zon. We kochten daar de heerlijke kleine banaantjes en gingen op weg naar het centrum. We waren 1 keer eerder in Rethymnon geweest, maar het was nu veel drukker en veel toeristische dan in onze herinnering.

Myli kloof

Om 9.10 de bus genomen naar Rethymnon en bij het busstation uitgestapt. Verder gelopen door de stad naar de Theotokopouloustraat en hier begon de wandeling uit het west-Kreta boekje naar de Myli kloof. Nadat we eerst verkeerd waren gelopen wees een behulpzame politieagent ons de goede weg naar het kerkje op de berg. De deur bij het pad naar het kerkje zat op slot, maar het gaas naast het hek was kapot, dus we konden zo doorlopen. Het was een byzantijns kerkje met aan de schaduw kant een paar stoelen. Hierop even bijgekomen, want het was al drukkend warm en een behoorlijke klim. We hadden een schitterend uitzicht op Rethymnon.

Verder landinwaarts kwamen bij Agia Irini. Bij een kafenion waar we een ijskoffie dronken, ontmoetten we 2 Noren. Een had voor z'n opleiding in het dorp een huis gebouwd en de ander was bij hem op bezoek. Na een gezellig gesprek en een mandarijn van de eigenaar wilden we weer verder lopen. De eigenaar en de Noren moesten ook lachen om de wandelstok van Arno en de eigenaar kwam direct met een zaag aanlopen om het uiteinde van de krul eraf te zagen, want dit kon toch echt niet. Ook van mijn stok heeft hij een stukje afgezaagd (op mijn eigen verzoek).

kloof

Van de Noren hoorden we dat het kerkje op de berg Vrissinas ook een bezoek waard was, maar het was een behoorlijke klim, dus dat konden we beter een ander keer doen. Verder gelopen via de routebeschrijving van het boekje, maar na 2 rondjes door het dorp konden we echt de weg niet vinden. Toen zijn we maar langs de asfaltweg naar Myli gelopen i.p.v. via Chromonastiri (zoals in het boekje stond). Het liep vrij gemakkelijk en al snel waren we bij de kloof. Beneden in het dal zagen we de taverne al. Na een afdaling via een trap bij de taverne neergeploft. Daar waren nog 2 Nederlanders aan het lunchen (motorrijders). Na een omelet, salade en raki liepen we de kloof in en wat was het er mooi! Zo groen, met veel hoge varens, een klaterend beekje, veel vlinders en nog veel meer ruïnes.

kunstenaar

Aan het eind van de kloof heeft een kunstenaar een aparte woning tegen de rosten gebouwd. Ook dit is zeker een bezoek waard. Al gauw liepen we langs een marmerfabriek in een van de buitenwijken van Rethymnon. Aan de boulevard even snel wat gedronken en een ijsje gegeten en toen op weg naar het centrum om de bus te halen. Het was al 18.15 uur en we wilden graag de bus van 19.00 uur halen, dus zouden we stevig moeten doorlopen om deze nog te halen. Anders moesten we een uur wachten op de volgende bus. (Waar maken we ons druk om, we hebben toch vakantie ?)

Onderweg langs de boulevard hadden we veel bekijks, want we liepen echt stevig door met onze wandelstokken en hoeden op. Na een korte sprint bij het busstation, stond de bus al klaar om te vertrekken. We kregen van de chauffeur nog 30 seconden om een kaartje te kopen. Dit lukte! Uitgeput ploften we op de achterbank in de bus neer.

Vrissinas

Vandaag zouden we weer een scooter huren om naar de berg Vrissinas te gaan. Door het centrum van Rethymnon naar de straat gereden waar onze eerdere wandeling naar de Myli kloof begon. Gestopt in Roussospiti voor een ijskoffie en water in een oud kafenion. Verder gereden via Kapedia en via een gravelweg de berg op.

Al gauw was ik misselijk van angst, zo hoog! zo hobbelig! houdt de scooter dit wel? en we moesten nog zo ver op de scooter. We zijn toen gestopt en via een andere weg terug in de richting van Armeni gereden, een kortere weg, maar wel hobbeliger.

op weg naar de Vrissinas

Koufi

Onderweg zijn we gestopt bij taverne Kostas bij Koufi voor patat, omelet en een salade. De eigenaar had deze middag geen elektriciteit, maar dit was geen probleem: ze hadden gas en een BBQ. We waren een beetje verrast toen we na onze heerlijke maaltijd van de vrouw van Kostas ook nog kotelet en kip en patat kregen. Ook dit was lekker. Arno dacht dat Kostas alle gasten trakteerde omdat hij geen elektra had en de vriezer leeg moest, maar dit bleek niet zo te zijn.

Onze 2^e maaltijd was bestemd 2 andere toeristen die behoorlijk gepikeerd waren, omdat ze zo lang moesten wachten op hun eten. Arno kreeg een boze blik toegeworpen. We hebben alles netjes betaald (ook de extra maaltijd) en vertrokken richting Argiroupolis om de watervallen te bekijken.

Argiroupolis

Onderweg leek het wel alsof de ovendeuren openstonden, zo heet was de wind. Na wat zoek kwamen we in Lappa-Argiroupolis en zagen we de watervallen, omringd door veel tavernes en toeristen. Het water was drinkbaar met veel magnesium, mangaan en ijzer (lazen we op een bord). Het was in elk geval lekker koel en hier hebben we ons even opgefrist.

En ook deze vakantie was weer veel te snel voorbij, dus op naar de volgende.

